

BSM 471-AĞ GÜVENLİĞİ

Hafta5: Katman 3 Protokolleri

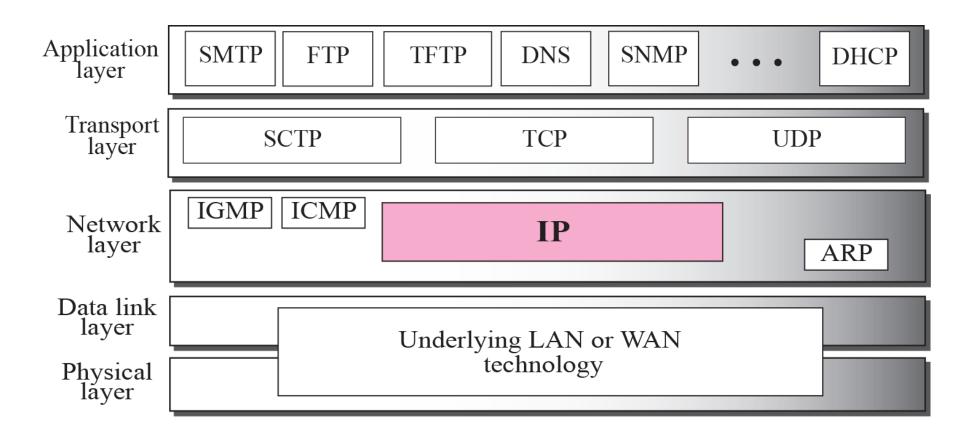
Dr. Öğr. Üyesi Musa BALTA Bilgisayar Mühendisliği Bölümü Bilgisayar ve Bilişim Bilimleri Fakültesi

IP (Internet Protokol)

IP Protokolü

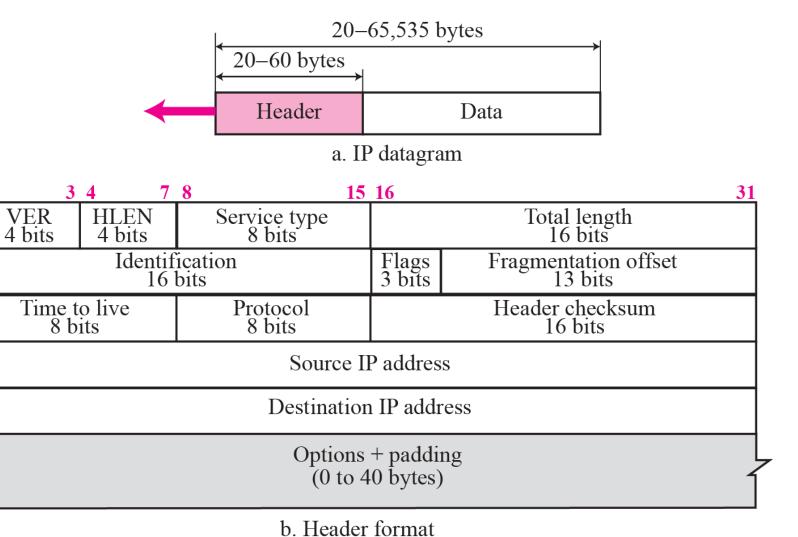
• Internet Protokolü (IP) ağ katmanında TCP/IP protokolleri tarafından kullanılan bir iletim mekanizmasıdır.

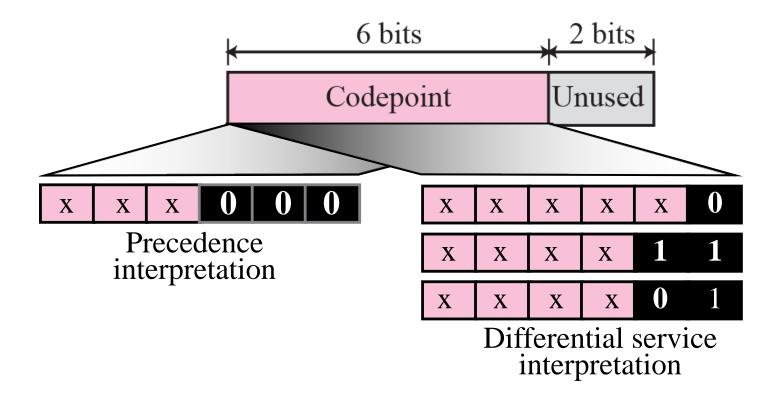
IP Protokolü (devam)

- Paketler ağ katmanında datagramlar olarak adlandırılırlar.
- Bir datagram başlık ve veri olmak üzere değişken uzunluktaki iki kısımda oluşur.
- Datagram başlığı 20-60 bayt aralığında değişkenlik gösterebilir. Bu başlık yapıları yönlendirme ve teslim ile ilgili bilgileri içerirler.

IP Datagramı Başlık Yapısı

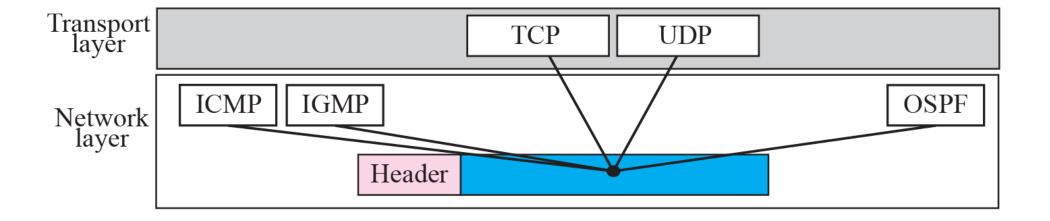

IP Datagramı Başlık Yapısı (servis tipi)

Category	Codepoint	Assigning Authority
1	XXXXX0	Internet
2	XXXX11	Local
3	XXXX01	Temporary or experimental

IP Datagramı Payload

Value	Protocol	Value	Protocol
1	ICMP	17	UDP
2	IGMP	89	OSPF
6	TCP		

IP Datagramı Örnekler

- Bir IP paketinde, HLEN değeri binary olarak 1000'dir. Bu datagram tarafından kaç bayt seçenek taşınıyor?
- HLEN değeri 8'dir, yani başlıktaki toplam bayt sayısı 8 × 4 veya 32 bayttır. İlk 20 bayt taban başlığı, sonraki 12 bayt ise seçenekler.
- Bir IP paketi, aşağıda gösterildiği gibi ilk birkaç onaltılık rakamla geldi:

45000028000100000102 . . .

- Bu paket düşürülmeden önce kaç kez atlanabilir? Veriler hangi üst katman protokolüne aittir?
- Yaşam süresi alanını bulmak için 8 bayt (16 onaltılık basamak) atlıyoruz. Yaşam süresi alanı dokuzuncu bayttır,
 yani 01'dir. Bu, paketin yalnızca bir şeritten geçebileceği anlamına gelir. Protokol alanı bir sonraki bayttır (02),
 yani üst katman protokolü IGMP'dir.

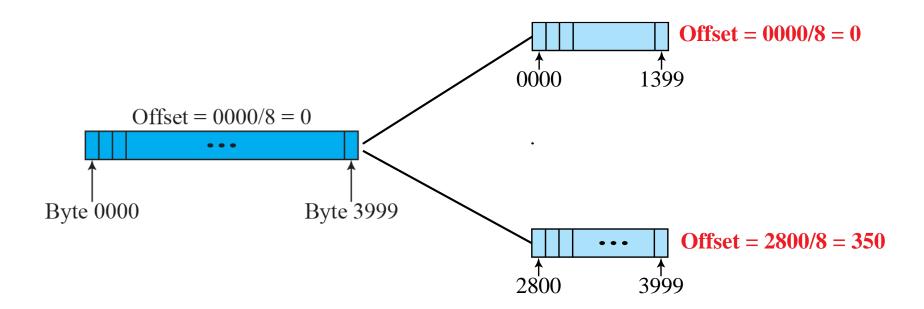
IP Datagramı Başlık Yapısı (Fragmantasyon)

- Bir datagram farklı ağlardan geçebilir. Her yönlendirici IP datagramını aldığı çerçeveden keser, işler ve daha sonra başka bir çerçeveye sarar.
- Alınan çerçevenin biçimi ve boyutu, çerçevenin içinden geçtiği fiziksel ağ tarafından kullanılan protokole bağlıdır.
- Gönderilen çerçevenin biçimi ve boyutu, çerçevenin geçeceği fiziksel ağ tarafından kullanılan protokole bağlıdır.

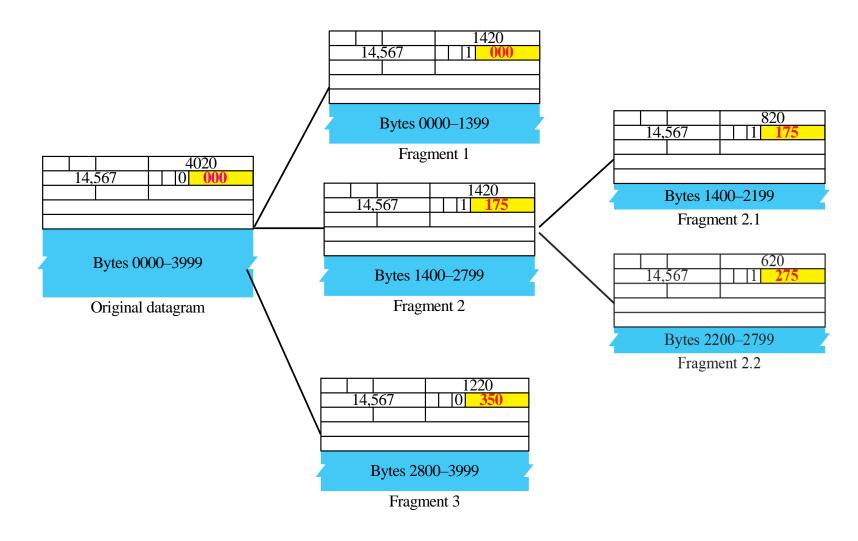
IP Datagramı Başlık Yapısı (Bayraklar)

D: Do not fragment M: More fragments

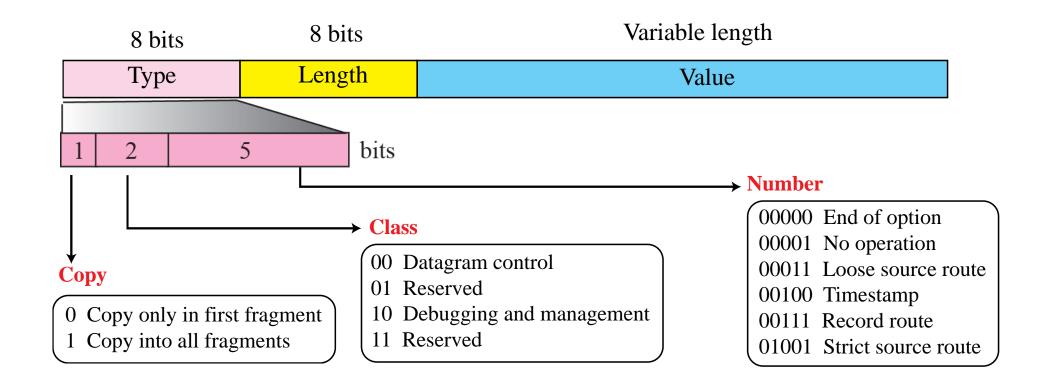
IP Datagramı Başlık Yapısı (Detaylı frag.)

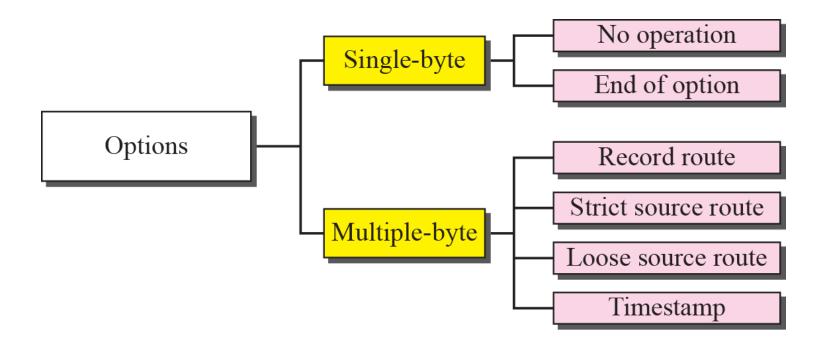

IP Datagramı Başlık Yapısı - Örnek

- M bit değeri 0 olan bir paket geldi. Bu ilk fragman mı, son fragman mı, yoksa orta fragman mı? Paketin parçalanıp parçalanmadığını biliyor muyuz?
- M biti 0 ise, daha fazla parça olmadığı anlamına gelir; fragman sonuncusu.
- Ancak orijinal paketin parçalanıp parçalanmadığını söyleyemeyiz.
- Parçalanmamış bir paket son parça olarak kabul edilir.

- IP datagramının başlığı iki kısımdan oluşur: sabit kısım ve değişken kısım.
- Sabit kısım, 20 bayt uzunluğundadır.
- Değişken kısım, maksimum 40 bayt olabilen seçenekleri içerir.
- Adından da anlaşılacağı gibi, bir datagram için seçenekler gerekli değildir. Ağ testi ve hata ayıklama için kullanılabilirler.
- Seçenekler IP başlığının gerekli bir parçası olmasa da, IP yazılımının seçenek işlenmesi gerekir.

Type: 1 00000001

a. No operation option

NO-OP

An 11-byte option

b. Used to align beginning of an option

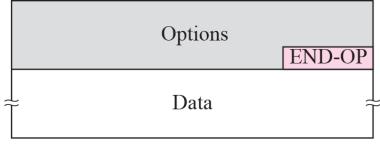
A 7-byte option NO-OP

An 8-byte option

c. Used to align the next option

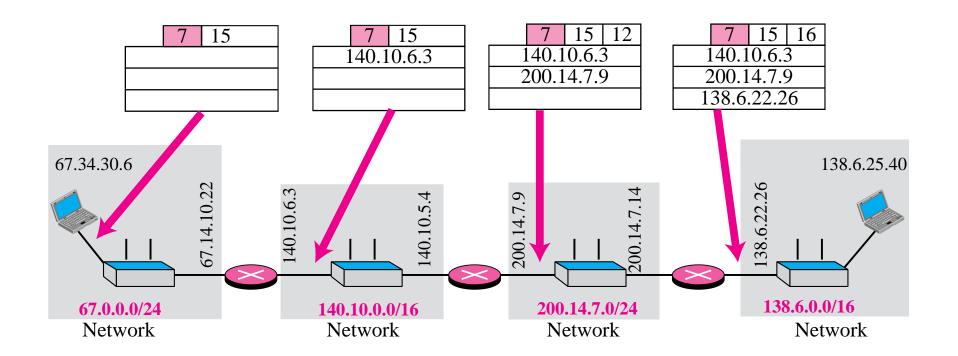
Type: 0 00000000

a. End of option

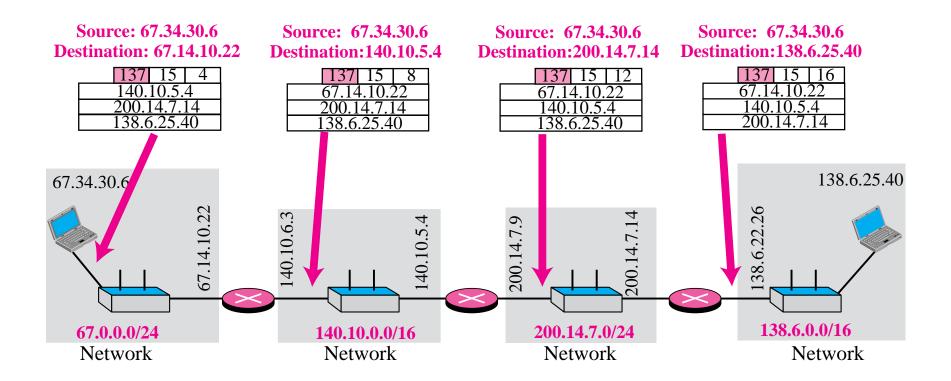
b. Used for padding

		Type: 7 00000111	Length (Total length)	Pointer
esses d.	First IP address (Empty when started)			
addre liste	Second IP address (Empty when started)			
Only 9 addresses can be listed.	e e e e e e e e e e e e e e e e e e e			
0			address en started)	

• Strict-source-route option

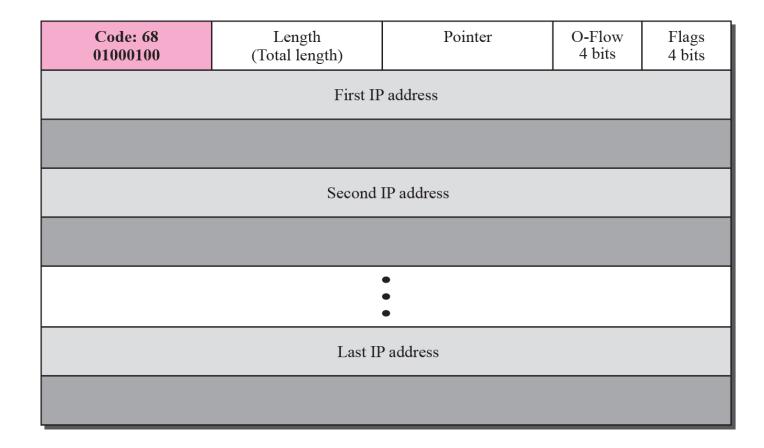
		Type: 137 10001001	Length (Total length)	Pointer
esses		First IP (Filled wh	address en started)	
addr e liste	Second IP address (Filled when started)			
Only 9 addresses can be listed.				
		Last IP (Filled wh	address en started)	

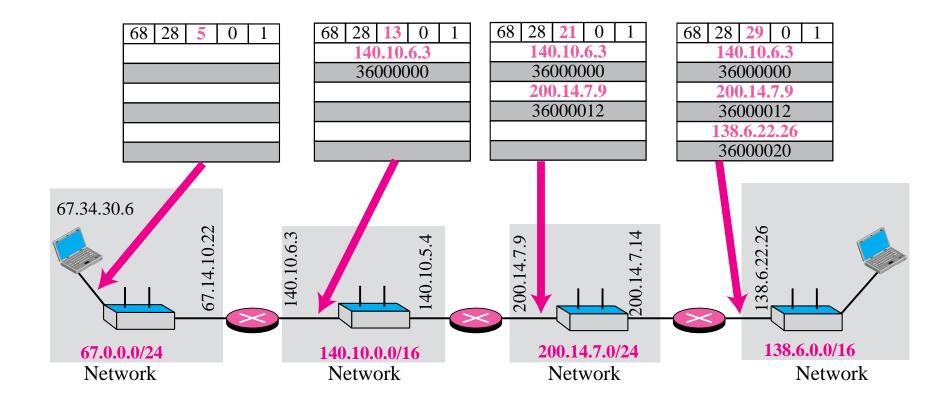

• Loose-source-route option

		Type: 131 10000011	Length (Total length)	Pointer
sses 1.		First IP (Filled wh	address en started)	
9 addresses be listed.	Second IP address (Filled when started)			
Only 9 can be				
		Last IP (Filled wh	address en started)	

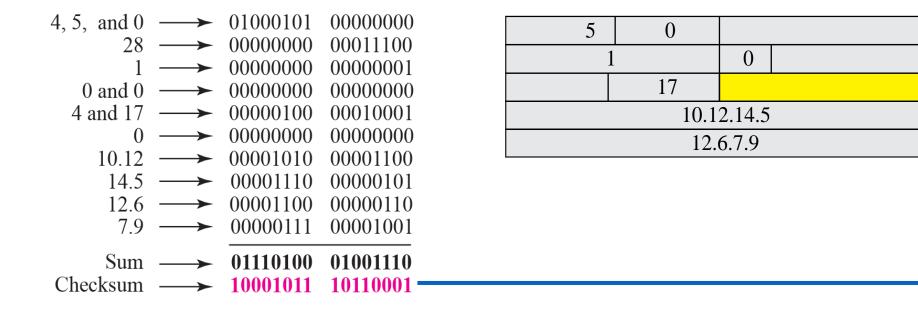
• Time-stamp option

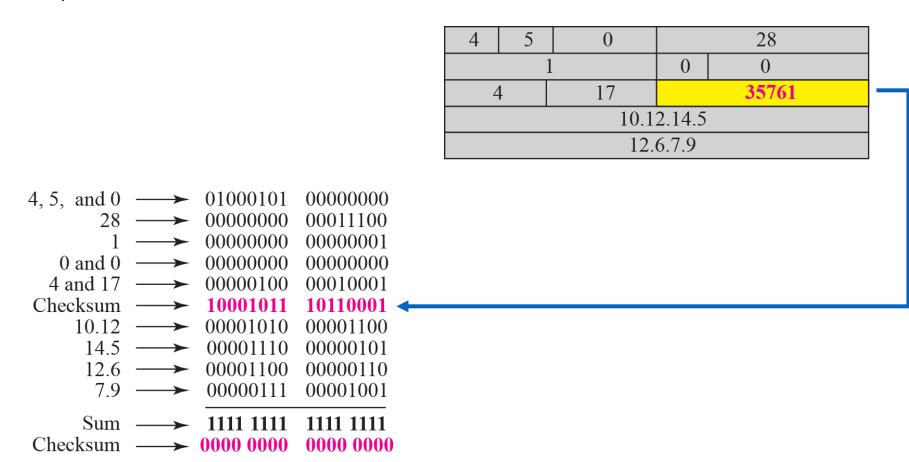
IP Datagramı Başlık Yapısı (Kontrol Toplamı)

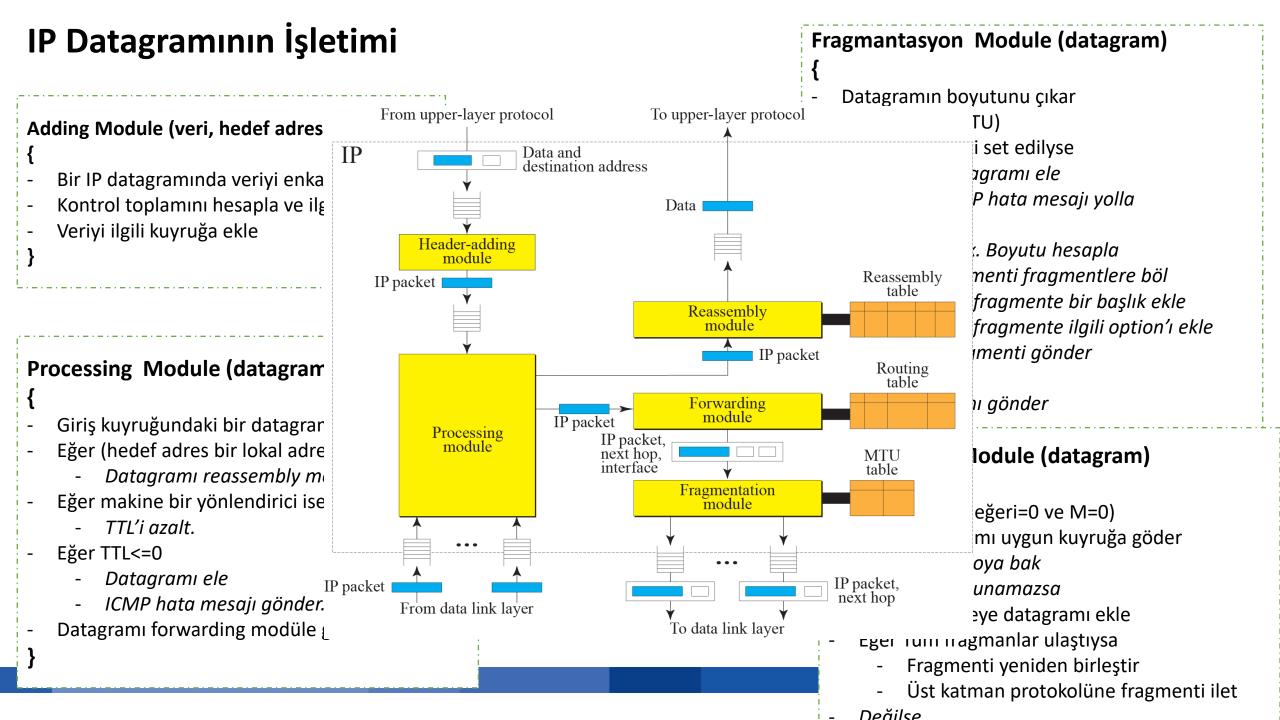
Gönderen taraf;

IP Datagramı Başlık Yapısı (Kontrol Toplamı)

Alıcı taraf;

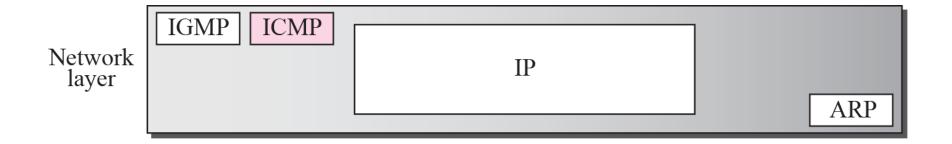

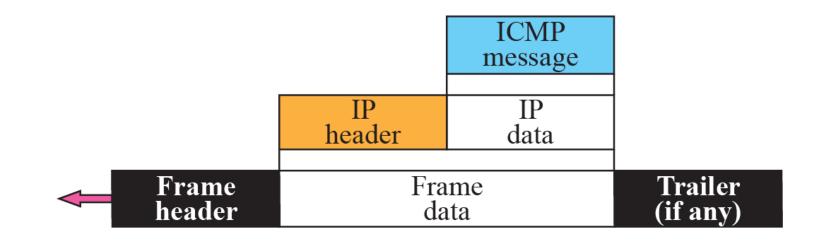
ICMP (Internet Control Message Protokol)

ICMP Protokolü

- IP protokolünde hata raporlama veya hata düzeltme mekanizması yoktur.
- Bir yönlendiricinin, son hedefe yönlendirici bulamadığı veya yaşam süresi süresi sıfır değeri olduğu için bir datagramı atması gerekirse ne olur? Bunlar, bir hatanın meydana geldiği ve IP protokolünün orijinal ana bilgisayarı bildirmek için yerleşik bir mekanizması bulunmadığı durumlara örnektir.

ICMP

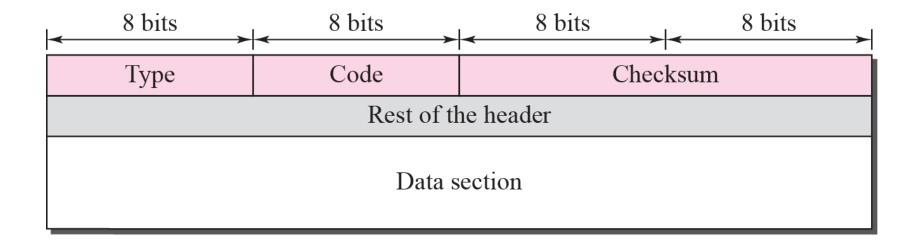

ICMP

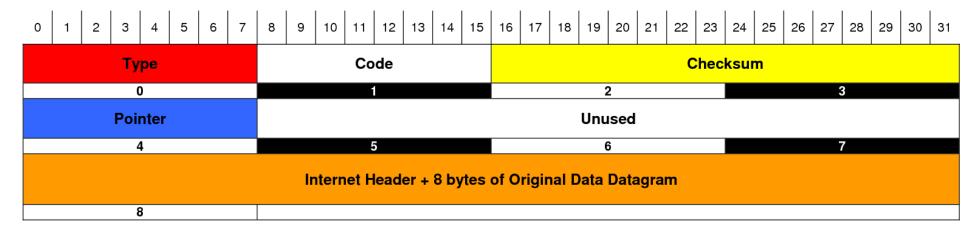
- ICMP iletileri iki geniş kategoriye ayrılır:
 - ➤ Hata raporlama iletileri
 - > Sorgu iletileri
- Hata bildirim iletileri, bir yönlendiricinin veya ana bilgisayarın (hedefin) bir IP paketini işlerken karşılaşabileceği sorunları bildirir.
- Çiftler halinde oluşan sorgu iletileri, bir ana bilgisayarın veya ağ yöneticisinin bir yönlendiriciden veya başka bir ana bilgisayardan belirli bilgileri almasına yardımcı olur.
- Ayrıca, ana bilgisayarlar ağlarındaki yönlendiricileri keşfedebilir ve öğrenebilir ve yönlendiriciler bir düğümün iletilerini yönlendirmesine yardımcı olabilir.

ICMP

Category	Туре	Message
	3	Destination unreachable
	4	Source quench
Error-reporting	11	Time exceeded
messages	12	Parameter problem
	5	Redirection
Query	8 or 0	Echo request or reply
messages	13 or 14	Timestamp request or reply

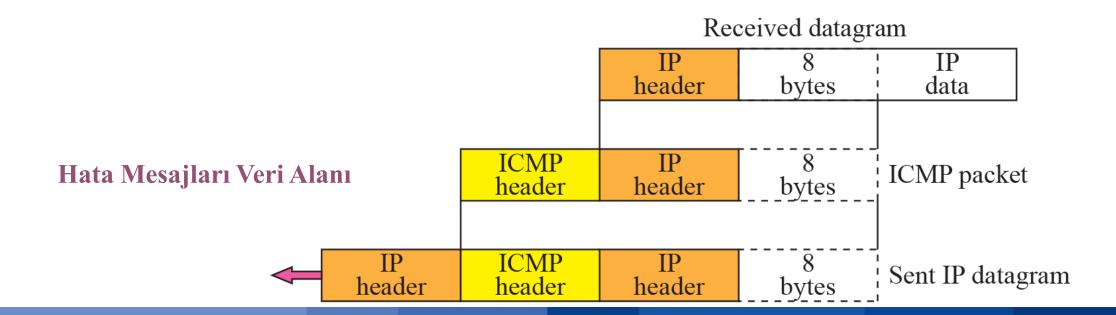
ICMP (Parametre Mesaj Formatı)

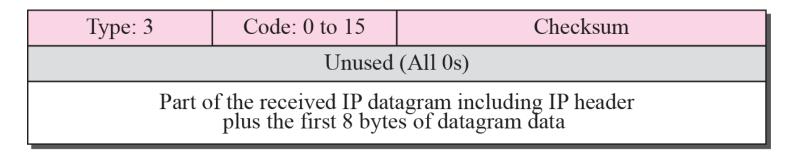
Type	Code	Meaning	
0	0	Echo Reply	
3	0	Net Unreachable	
	1	Host Unreachable	
	2	Protocol Unreachable	
	3	Port Unreachable	
	4	Frag needed and DF set	
	5	Source route failed	
	6	Dest network unknown	
	7	Dest host unknown	
	8	Source host isolated	
	9	Network admin prohibited	
	10	Host admin prohibited	
	11	Network unreachable for TOS	
	12	Host unreachable for TOS	
	13	Communication admin prohibited	
4	0	Source Quench (Slow down/Shut up)	

Type	Code	Meaning
5	0	Redirect datagram for the network
	1	Redirect datagram for the host
	2	Redirect datagram for the TOS & Network
	3	Redirect datagram for the TOS & Host
8	0	Echo
9	0	Router advertisement
10	0	Router selection
11	0	Time To Live exceeded in transit
	1	Fragment reassemble time exceeded
12	0	Pointer indicates the error (Parameter Problem)
	1	Missing a required option (Parameter Problem)
	2	Bad length (Parameter Problem)
13	0	Time Stamp
14	0	Time Stamp Reply
15	0	Information Request
16	0	Information Reply
17	0	Address Mask Request
18	0	Address Mask Reply
30	0	Traceroute (Tracert)

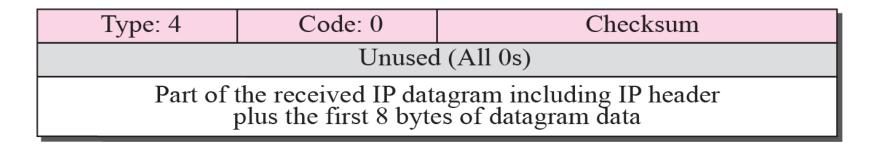

Hedef ulaşılamaz mesaj formatı;

- 2 veya 3 kodlu hedefe ulaşılamayan mesajlar yalnızca hedef ana bilgisayar tarafından oluşturulabilir.
- Hedefe ulaşılamayan diğer iletiler yalnızca yönlendiriciler tarafından oluşturulabilir.
- Bir yönlendirici, paketin teslim edilmesini engelleyen tüm sorunları algılayamaz.
- IP protokolünde akış kontrol veya tıkanıklık kontrol mekanizması yoktur.

Kaynak söndürme mesaj formatı;

- Kaynak söndürme mesajı, yönlendiricideki veya hedef ana bilgisayardaki tıkanıklık nedeniyle bir veri biriminin atıldığını bildirir.
- Kaynak tıkanıklık giderilene kadar datagramların gönderilmesini yavaşlatmalıdır.
- Tıkanıklık nedeniyle atılan her datagram için bir kaynak söndürme mesajı gönderilir.
- Bir yönlendirici, yaşam süresi değerine sahip bir datagramı sıfıra indirdiğinde, datagramı atar ve orijinal kaynağa zaman aşılmış bir mesaj gönderir.
- Son hedef ayarlı zaman içerisinde tüm fragmentleri alamazsa, aldığı tüm fragmentleri düşürür ve ana kaynağa zaman aşılmış mesajı gönderir.

• Zaman aşımı mesaj formatı;

Type: 11	Code: 0 or 1	Checksum	
Unused (All 0s)			
Part of the received IP datagram including IP header plus the first 8 bytes of datagram data			

- Süreyi aşan bir iletide, 0 kodu, yönlendiriciler tarafından yalnızca yaşam süresi alanının değerinin sıfır olduğunu göstermek için kullanılır.
- Kod 1, yalnızca hedef ana bilgisayar tarafından tüm parçaların gelmediğini göstermek için kullanılır belirli bir süre içinde.

• Parametre-problem mesaj formati;

Type: 12	Code: 0 or 1	Checksum
Pointer	Unused (All 0s)	
Part of the received IP datagram including IP header plus the first 8 bytes of datagram data		

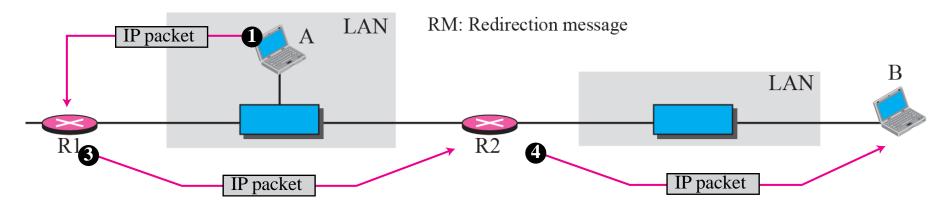
• Bir parametre sorunu mesajı bir yönlendirici veya hedef ana bilgisayar tarafından oluşturulabilir.

ICMP – Hata raporlama mesajları

Yeniden yönlendirme mesaj formati;

Type: 5	Code: 0 to 3	Checksum		
IP address of the target router				
Part of the received IP datagram including IP header plus the first 8 bytes of datagram data				

- Ana bilgisayar genellikle yavaş yavaş artırılan ve güncellenen küçük bir yönlendirme tablosu ile başlar. Bunu yapmanın araçlarından biri yönlendirme mesajıdır.
- Yönlendiriciden aynı yerel ağdaki bir ana bilgisayara bir yönlendirme mesajı gönderilir.

ICMP – Hata raporlama mesajları

• Echo-istek ve echo-cevap mesaj formatları;

Type 8: Echo request Type 0: Echo reply

Type: 8 or 0	Code: 0	Checksum		
Identifier		Sequence number		
Optional data Sent by the request message; repeated by the reply message				

- Bir ana bilgisayar veya yönlendirici tarafından bir echo isteği mesajı gönderilebilir.
- Bir echo isteği mesajı alan ana bilgisayar veya yönlendirici tarafından bir echo-cevap mesajı gönderilir.
- Echo isteği ve Echo yanıtı mesajları;
- IP protokolünün çalışmasını kontrol etmek için ağ yöneticileri tarafından kullanılabilir.
- Ana bilgisayarın ulaşılabilirliğini test edebilir (ping, traceroute)

ICMP – Hata raporlama mesajları

• Zaman damgası-isteği ve zaman damgası-cevabı mesaj formatı;

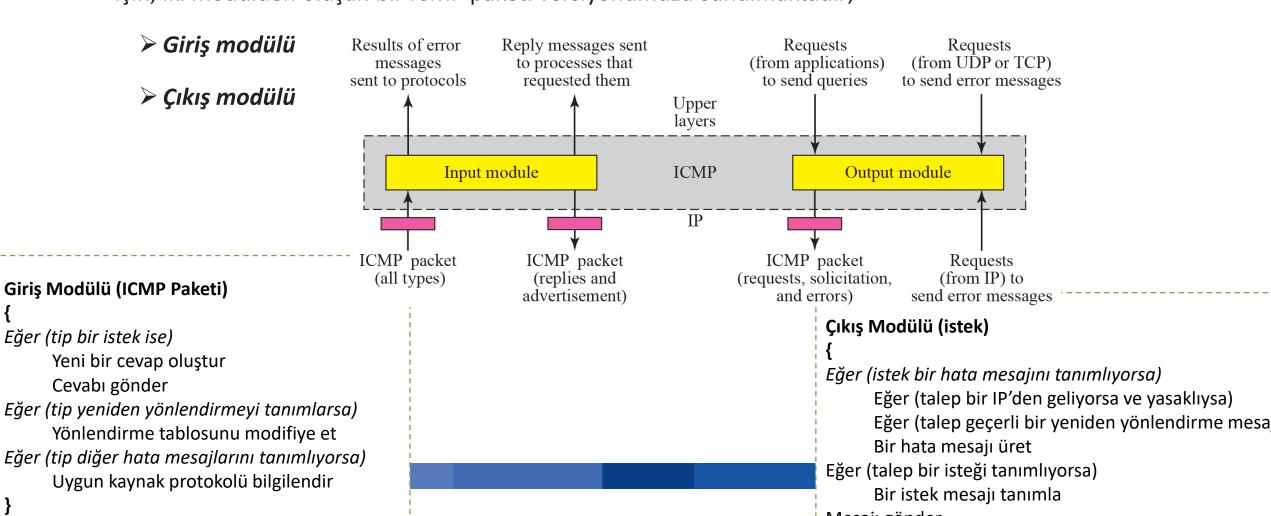
Type 13: request Type 14: reply

Type: 13 or 14	Code: 0	Checksum		
Identifier		Sequence number		
Original timestamp				
Receive timestamp				
Transmit timestamp				

- Zaman damgası-istek ve zaman damgası-cevap mesajları hesaplamak için bir kaynak ve bir hedef makine arasındaki gidiş-dönüş süresi kullanılabilir, saatler senkronize edilmese bile.
- Zaman damgası-istek ve zaman damgası-yanıt mesajları iki makinedeki iki zamanı eşitlemek için kullanılabilir.

ICMP Paketi

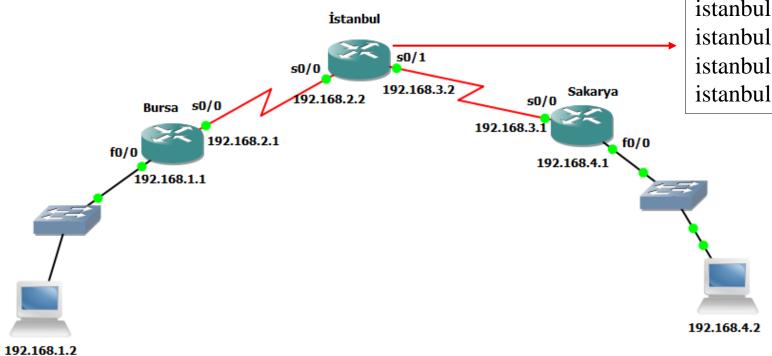
• ICMP'nin ICMP mesajlarının gönderilmesini ve alınmasını nasıl ele alabileceği hakkında bir fikir vermek için, iki modülden oluşan bir ICMP paketi versiyonumuzu sunulmaktadır;

Routing Information Protocol

- RIP, gerçek bir distance-vector (atlama sayısı) routing protokolüdür. Varsayılan atlama sayısı maksimum 15 kabul edilebilir, yani 16 erişilemez kabul edilmektedir.
- Yönlendirme tablosunun tamamını her 30 saniyede tüm aktif interface'lerine gönderir.
- RIP, küçük networklerde iyi çalışır, fakat düşük WAN linklerine sahip, geniş ağlarda ve çok sayıda yönlendiricinin kullanıldığı networklerde yetersizdir.
- RIP versiyon1, sadece classfull routing kullanırlar. VLSM desteği yoktur, yani network'teki tüm cihazlar, aynı subnet maskını kullanmak zorundadır. Bundan dolayı RIP versiyon1, beraberinde subnet mask içeren güncelleme göndermez. Broadcast yayın (255.255.255.255) yaparlar.
- RIP versiyon2, prefix routing sağlar ve route güncellemeleriyle subnet masklarını gönderir. Bu classless routing olarak belirtilir. VLSM desteği vardır. Multicast yayın (224.0.0.9) yaparlar.
- RIP versiyon3 RIPng olarakda geçer temel olarak IP v6 desteği için tasarlanmıştır. RIP v3 network yayınlarını multicast (FF02::9) olarak yapar.

RIP-Örnek

istanbul (config) # router rip istanbul (config-router) # network 192.168.2.0 istanbul (config-router) # network 192.168.3.0 istanbul (config-router) # exit

RIPv2

```
0
                                                                                  3 3
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1
                                                                                           ISP#debug ip rip
 command (1) | version (1)
                                                must be zero (2)
                                                                                           RIP protocol debugging is on
                                                                                           ISP#01:23:34: RIP: received v2 update from 192.168.4.22 on Serial1
                                                                                          01:23:34:
                                                                                                        172.30.100.0/24 -> 0.0.0.0 in 1 hops
                                                                                           01:23:34:
                                                                                                      172.30.110.0/24 \Rightarrow 0.0.0.0 in 1 hops
| Address Family Identifier (2) | Route Tag (2)
                                                                                           ISP#
                                                                                                                                    Subnet Mask Bilgisi
                                                                                           01:23:38: RIP: received v2 update from 192.168.4.26 on Serial0
                                                                                           01:23:38:
                                                                                                        172.30.2.0/24 -> 0.0.0.0 in 1 hops
                                   IP Address (4)
                                                                                          01:23:38:
                                                                                                                                             multicast
                                                                                                         172.30.1.0/24 -> 0.0.0.0 in 1 hops
                                                                                           ISP#
                                                                                          01:24:31: RIP: sending v2 update to 224.0.0.9 via Ethernet0 (10.0.0.1)
                                   Subnet Mask (4)
                                                                                          01:24:31:
                                                                                                        172.30.2.0/24 \rightarrow 0.0.0.0, metric 2, tag 0
                                                                                           01:24:31:
                                                                                                        172.30.1.0/24 \rightarrow 0.0.0.0, metric 2, tag 0
                                                                                          01:24:31:
                                                                                                        172.30.100.0/24 \rightarrow 0.0.0.0, metric 2, tag 0
                                                                                           01:24:31:
                                                                                                        172.30.110.0/24 \rightarrow 0.0.0.0, metric 2, tag 0
                                   Next Hop (4)
                                                                                           01:24:31:
                                                                                                        192.168.4.24/30 -> 0.0.0.0, metric 1, tag 0
                                                                                          01:24:31:
                                                                                                        192.168.4.20/30 -> 0.0.0.0, metric 1, tag 0
                                  Metric (4)
```

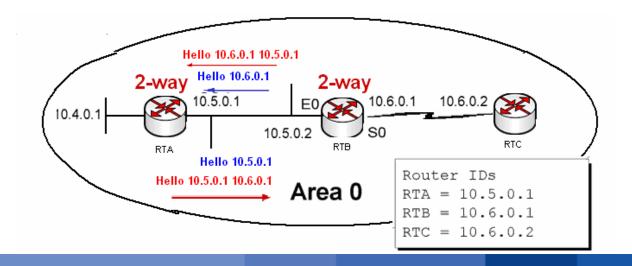
OSPF (Open Shortest Path First)

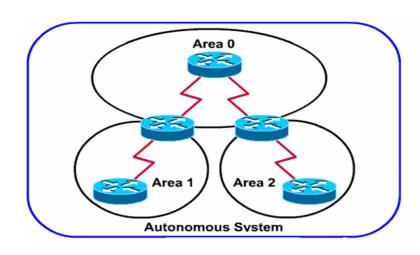
- OSPF bağlantı-durum (link-state) bilgisinin taşmasını ve **Dijkstra'nın** en kısa yol algoritmasını kullanan bir bağlantı-durum protokolüdür.
- "Hello" protokolü ile OSPF çalışan routerlar komşularını keşfederler. Hello paketleri her 10 saniye de bir gönderilir ve bu paketlerden alınan sonuçlara göre OSPF database oluşturulur.
- Bu protokolde, networkteki yönlendirme bilgilerini kendisinde toplayıp, diğerlerine dağıtacak bir router vardır. Bu routera **Designated Router** denir ve DR olarak kısaltılır.
- DR aktif olmadığı durumlarda Backup Designated Router devreye direr. (BDR)
- Hello Paket İçeriği (Type-1);
 - Router IDÖlüm Aralığı
 - Network Mask
 DR IP Adresi

 - Router Priority
 Komşu Router ID'leri
 - Hello AralığıAuthentication Info

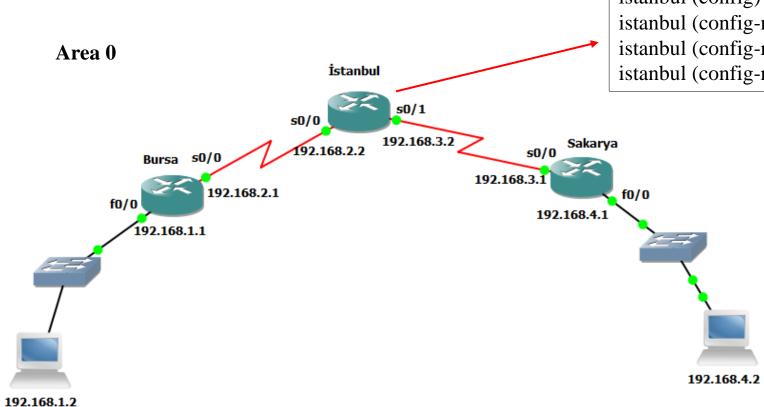
OSPF (Open Shortest Path First)

- Type2: DBD yani Database Descriptiin paketleri olarak bilinir ve Routerlarin Link durumlari hakkinda ozet bilgiler icerir.
- Type3: LSR yani Link State Request paketleri olarak bilinir. Routerlar DBD paketleri ile ogrendikleri bilgilerin detayi icin diger Routerlara LSR paketleri gonderirler.
- Type4: LSU yani Link State Update paketleri olarak bilinir. LSR ile istenen Link State Advertisements (LSAs)paketlerini tasir.
- Type5: LSA yani Link State Acknowledgement paketleridir ve routerlar arasında paketlerin alidigi onay bilgisini tasır.

OSPF-Örnek

istanbul (config) # router ospf 100 istanbul (config-router) # network 192.168.2.0 0.0.0.255 area 0 istanbul (config-router) # network 192.168.3.0 0.0.0.255 area 0 istanbul (config-router) # exit

EIGRP (Enhanced Interrior Gateway Routing Protocol)

- EIGRP, Cisco tarafında geliştirilmiş, hem Distance Vektör hem de Link State protokollerin özelliklerini taşıdığı için Hybrid bir algoritma olarak değerlendirilmektedir.
- Bütün Routing protokolleri gibi EIGRP' de Routing update mantığı ile çalışır fakat Rip ve IGRP' den farklı olarak belirli zaman aralıklarında tüm networklerin bilgisini göndermektense küçük hello paketleri yollayarak komşu routerlarının up olup olmadıklarını kontrol eder. Komşu routerlardan gelen Acknowledgement paketleriyle o routerin hala up olduğu kabul eder.
- Hello ve Acknowledgement mesajları dikkate alındığında burada TCP gibi bir protokolün kullanılması gerekliliği ortaya çıkar. Fakat bu işlemler sırasında EIGRP yine Cisco'nun geliştirdiği ve RTP (Reliable Transport Protocol) protokolünü kullanır. Çalışma mantığı TCP ile aynıdır.
- Gerektiği zamanlarda, sözgelimi yeni bir router eklendiğinde veya bir router down olduğunda, "ADD" ya da "DELETE" bilgilerini yollar.
- Bir router ortama dâhil olduğunda öncelikle bir Query paketi yollar ve bu paketlerden gelen Reply' lar ile komşu routerları hakkında bilgi edinir ve topoloji tablosunu oluşturur.

EIGRP-devam

- Eigrp paketleri;
 - > Hello
 - > Acknowledgement
 - Update
 - Query
 - > Reply

```
Router> show interface s0/0

Serial0/0 is up, line protocol is up

Hardware is QUICC Serial Bandwidth Delay

Description: Out to VERIO

Internet address is 207.21.113.186/30

MTU 1500 bytes, BW 1544 Kbit, DLY 20000 usec,

rely 255/255, load 246/255

Encapsulation RPP, loopback not set

Keepalive set (10 sec)

<output omitted> Reliability Load
```

metric = [K1 * bandwidth + (K2 * bandwidth)/(256 - load)+(K3 * delay)]* [K5/(reliability + K4)]

```
RouterC#show ip eigrp neighbors
IP-EIGRP neighbors for process 44
   Address
                              Hold Uptime
                                            SRTT
                  Interface
                                                   RTO
                                                           Sea
                                                       Cnt Num
                              (sec)
                                            (ms)
   192.168.0.1
                                11 00:03:09 1138
                                                  5000
                                                        0 6
                  Se0
   192.168.1.2
                  Et0
                                12 00:34:46
                                                   200 0 4
```

```
istanbul (config) # router eigrp 100
istanbul (config-router) # network 192.168.2.0
istanbul (config-router) # network 192.168.3.0
istanbul (config-router) # no auto-summary
istanbul (config-router) # exit
```

BGP (Border Gateway Protocol)

- Bir mesafe vektörü uygulaması olan BGP protokolünün ana uygulama alanı otonom sistemler arası yönlendirmelerdir.
- BGP kurulumu el ile müdahaleyi gerektirir ve 179 nolu porttan TCP ile bağlantı sağlar.
- BGP ayarlı bir yönlendirici sürekli olarak normal kurulumda her 60 saniyede bir 19 byte uzunluğunda bir paket yollayarak komşularını haberdar eder.
- Diğer yönlendirme protokollerinden farklı olarak TCP protokolünü kullanan neredeyse tek yönlendirme protokolü
 BGP'dir.
- BGP'nin çıkışı EGP protokolünün yerine alternatif olarak merkezî olmayan bir yönlendirme yapabilmektir. BGP genel olarak büyük ölçekli ağları bir araya getirmek için kullanılabilir, örneğin OSPF kullanan ağların BGP üzerinden birbirine bağlanması mümkündür. Genellikle otonom sistemleri birbirine bağlaması hasebiyle çoğu kullanıcı BGP ile doğrudan muhatab olmaz ancak hemen hemen her internet servis sağlayıcısı ana omurgada bir BGP bağlantısı kullanmak zorunda olduğu için BGP İnternetin en önemli protokollerinden birisi olarak sayılabilir.